Aan de leden

Datum
4 november 2026
Ons kenmerk
U202600528
Lbr. 26/044
Telefoon
070-373 83 93
Bijlage(n)
5

Onderwerp
Model Algemene plaatselijke verordening (nieuw model, november 2026)

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De afgelopen jaren heeft de VNG samen met een klankbordgroep van gemeentelijke experts, de Adviescommissie gemeenterecht en verschillende bestuurlijke commissies gewerkt aan een integraal herziene versie van de Model Algemene plaatselijke verordening (hierna: Model Apv). Deze Model Apv (nieuw model, november 2026) bieden wij u hierbij aan. We adviseren gemeenten om op basis van dit model in 2027 een nieuwe gemeentelijke Apv door de gemeenteraad te laten vaststellen.

We realiseren ons dat de implementatie veel van gemeenten vraagt. Daarom bieden we een modeltoelichting, nieuwe implementatiehandleiding, was-wordt-tabel en overzicht van de nieuwe, samengevoegde, gesplitste en vervallen bepalingen.

Aanleiding integrale herziening
Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet stelde de VNG al in 2021 een technisch aangepaste versie van de Model Apv beschikbaar. Daarnaast publiceerden we in 2023 de handreiking APV en omgevingsplan. Deze integrale herziening van de Model Apv geeft hieraan een vervolg.

In de eerste plaats is de nieuwe Model Apv beter afgebakend ten opzichte van de Omgevingswet en het omgevingsplan. Ook is expliciet gemaakt welke doelen de Model Apv dient en wanneer de regels die bij of krachtens de Omgevingswet zijn gesteld, waaronder ook het omgevingsplan, voorgaan op de bepalingen in de Model Apv. In de toelichting en implementatiehandleiding is de verhouding tussen de Model Apv en het omgevingsplan verder verduidelijkt.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Bij de indeling van de nieuwe Model Apv is bovendien rekening gehouden met de keuzes die gemeenten kunnen maken. Gemeenten hebben nog tot 2032 de tijd om hun verordeningen aan te passen aan de Omgevingswet. Als gemeenten in verband hiermee de Apv aanpassen, is de indeling zo vormgegeven dat dit soepel kan verlopen.

Overige wijzigingen
De structuur van de Model Apv is integraal herzien. De vele wijzigingen en aanvullingen in de loop der jaren waren de structuur niet ten goede gekomen. Daarom is een nieuwe indeling gemaakt waarin alle bepalingen weer logisch zijn geordend. Deze indeling sluit aan bij wat de Model Apv regelt: gedragingen in de publieke ruimte en op andere plaatsen, gebruik van de publieke ruimte en andere plaatsen, economische bedrijvigheid en bijzondere burgemeestersbevoegdheden.

Daarnaast is bijzondere aandacht besteed aan het consequent duiden van locaties door bij gedragingen of gebruik steeds uit te gaan van openbare, publieke of niet voor publiek toegankelijke plaatsen. Ook is ervoor gezorgd dat de Model Apv zoveel mogelijk voldoet aan de geactualiseerde kwaliteitsstandaarden voor verordeningen.

Een aantal bepalingen is uit de Model Apv geschrapt, juist aan de Model Apv toegevoegd of inhoudelijk gewijzigd (voor een overzicht zie bijlage 5). Zo is onder meer het facultatieve buitenslaapverbod geschrapt vanwege ontwikkelingen in de Europese jurisprudentie, is een verbod op winkeldiefstaltassen ingevoegd, en is het ondermijningsartikel omgezet in een aparte afdeling.

Feitcodes
Strafrechtelijke handhaving van een aantal bepalingen uit de Model Apv vindt plaats door het gebruik van zogenaamde feitcodes. Die feitcodes zijn gekoppeld aan bepalingen uit de Model Apv. Om gemeenten de tijd te geven te voorzien in een goede en zorgvuldige implementatie van de nieuwe Model Apv, zet de VNG in gesprekken met de Commissie Feiten en Tarieven van het Openbaar Ministerie erop in dat de feitcodes pas op 1 januari 2028 worden omgezet naar de nieuwe Model Apv.

Europese notificatie
Aangezien de Apv bepalingen bevat die zich specifiek richten tot dienstverrichters, moeten gemeenten de betreffende bepalingen notificeren bij de Europese Commissie. De VNG overlegt met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat over de mogelijkheid om deze notificatie in de toekomst gezamenlijk te laten plaatsvinden in plaats van per gemeente. Totdat hierover nadere afspraken zijn gemaakt, blijft iedere gemeente verplicht de betreffende bepalingen afzonderlijk te notificeren.[1] Mocht gezamenlijke notificatie in de toekomst mogelijk zijn dan informeren we u schriftelijk hierover.

[1] Zie hiertoe de Handleiding notificatie onder de Dienstenrichtlijn van het Kenniscentrum Europa Decentraal.

Bijlagen
Bijlage 1: Implementatiehandleiding Model Apv (nieuw model; november 2026)
Bijlage 2: Model Apv (nieuw model; november 2026)
Bijlage 3: Toelichting Model Apv (nieuw model; november 2026)
Bijlage 4: Was-wordt-tabel
Bijlage 5: Overzicht van nieuwe, samengevoegde, gesplitste en vervallen bepalingen

Informatie
De VNG-modelverordeningen met toelichting en andere relevante documenten staan in de Kennisbank Decentrale Regelgeving**.**

Heeft u vragen over de inhoud of over deze verordening? Neem dan contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via telefoon (070-373 8393) of e-mail (info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten



dr. P.W. Jeroense
Algemeen directeur